

Legyen békeharcunk és fegyvere a Gyufagyárban is a kommunista sajtó!

Fontos szerepet tölt be a sajtó a szocializmus felépítéséért folytatott harcban, a néptömegek nevelésében. Hazánkban is széleskörű népszerűsége telt szert a népi demokratikus rendszer megszilárdításáért vívott harcban. Az öntudatos dolgozók szívesen olvassák a kommunista sajtó termékeit, mert azok a Szovjetunió békepolitikáját, a Szovjetuniónak a kommunizmus építése terén elért sikereit ismertetik és nagy figyelmet szentelnek a hazánkban és a többi népi demokratikus államban folyó politikai, gazdasági és kulturális építő munkának. Megvilágítják a békemozgalmat feladatait és leleplezik az imperialista háborús uszítókat minden gaztettért.

Ahhoz azonban, hogy a kommunista sajtó valóban harci fegyverré váljék minden dolgozó kezében, feltétlenül szükséges az állandó, rendszeres és szervezett újságolvasás.

A Szegedi Gyufagyárban éppen az állandó, rendszeres és szervezett újságolvasás körül mutatkozik hiányosság, — amint ezt Orosz Teréz elvtársnő, az üzemi párt-szervezet titkára is jól látja.

— A pártvezetőségi tagok maguk sem olvasnak rendszeresen újságot — mondotta — és ez munkájukon meg is látszik.

Vajjon mi ennek az oka? Az egyes pártvezetőségi tagok széleskörű elfoglaltságukra hivatkoznak, amikor az újságolvasásra kerül a szó. Mindnyáján elismerik pedig, hogy akár a termelő munkában, akár a napi politikai munkában mérhetetlen segítséget nyújt az állandó újságolvasás. Ennek elismerése azonban egyáltalán nem elegendő. Nem is csodálkozhatunk azon, hogy

az utóbbi időben teljesen megszűnt a csoportos újságolvasás, a Szabad Nép baráti kör, sőt ezen a héten már a hangos híradóban sem olvasták fel a fontosabb és jelentősebb újság-cikkeket.

A pártszervezet minden taggyűlésen, népnevelő értekezleten felhívja ugyan a dolgozók figyelmét arra, hogy ne csak járassák, hanem olvassák is az újságot. Sokan valóban olvassák is, de Szabad Nép baráti kör mégiscsak, Orosz elvtársnő magyarázata egyáltalán nem elfogadható: hogy a dolgozók korán, már reggel fél hétre bejárnak az üzembe, délután pedig mindenki siet haza, tehát nincs idejük Szabad Nép baráti körre. A Textilkombinát javítóműhelyében hat órákor kezdődik a munka és a dolgozók mégis minden reggel már fél hatra bemennek az üzembe, hogy a munka megkezdéséig közösen elolvassák az újságot. De

a Gyufagyárban is találunk példamutatókat.

A lakatosműhely dolgozói minden reggel félórával hamarabb mennek az üzembe és csoportosan elolvassák az aznapi „Szabad Nép” és „Délmagyarország” fontosabb cikkeit. Nyilvánvalóan a többi üzemi részben is ugyanezt meg tudnák valósítani, vagy munkaidő elött, vagy utána.

Bevásárlás

Hangos „Szabadság” köszöntéssel lép be Németh Józsefné átokházi dolgozó parasztlány a Ruházati Bolt 32. számú áruházában a tájlan.

— Elvtársak! — mondja Némethné — teljesítettem hazafias kötelességemet s most pénzem is van bőven, szeretnék hát egy kis ruhánakvalót vásárolni.

— Hogyan teljesítette az elvtársnő hazafias kötelességét? — kérdi a kiszolgáló kártárs.

— Így-e! — s azzal elővesz táskájából egy emléklapot, amely bizonyította, hogy Németh Józsefné átokházi dolgozó parasztlány, aki 5 hold földön egyéniileg gazdálkodik, terménybeadási kötelezettségét túlteljesítette.

Boldogan válogatott Némethné a különböző ruhák között, míg kiválasztotta, amelyik legjobban tetszett neki.

— Elvtárs, csomagolja be ezt, öszire, ha a teszembe dolgozom, még sokkal többre telik majd.

A kiszolgáló elvtárs örömmel csomagolta be a ruhát és továbbra is jó munkát kívánt Némethnének.

— Igyekszem is jól dolgozni, Rákosi elvtárs felhívásának már azzal is eleget tettem, hogy egy hold és két méter földön egyéniileg gazdálkodik, terménybeadási kötelezettségét túlteljesítette.

Kapusi Miklós, a Ruházati Bolt dolgozója.

A „Szabad Nép” baráti körnek egyébként nem az a célja, hogy a dolgozók ott együtt olvassák el az újságot, hanem a már otthon elolvasott cikke kiértékelését, megbeszélését és a cikkeikkel kapcsolatos üzemi kérdések megvitatását szolgálja.

Nagy Endre elvtárs, az üzem új vállalatvezetője, maga is helyteleníti a Szabad Nép baráti körök hiányát és megígérte: elősegíti az üzemrészenkénti csoportos újságolvasás megvalósítását.

Jó megoldást talált az újságolvasásra Benák Mihályné elvtársnő, MSZT-titkár és személyügyi előadó.

Minden reggel meghallgatja a rádió sajtóbeszámolóját, majd pedig maga is elolvassa az újságokban azokat a fontosabb cikkeket, amelyre a sajtóbeszámoló hívta fel figyelmét. Így — mint azt Benák elvtársnő maga is mondotta — elkerül a időhiányból adódó olvasási nehézségeket. Teljesen helytelen ezzel szemben Ottó Kovács Antal elvtárs, agitációs-propagandafelelősnek az az álláspontja, hogy más újságot nem olvas, csak a Szabad Népet. Rádásul pedig annak ellenére, hogy pártvezetőségi tag, még a „Párt és Pártépítés” sem érdekli, nemhogy a helyi sajtó.

Magyar postásküldöttség a Szovjetunióban

Katona Antal közlekedési és postaiügyi miniszterhelyettes vezetésével július elején öttagú postásküldöttség utazott a Szovjetunióba a postaszolgálat szervezésének, valamint a posta és távközlés korszerűsítésének tanulmányozására.

Szakembereink előreláthatólag július végén térnek vissza Budapestre.

Irodalmi est Makón szegedi írók részvételével

A Magyar Írók Szövetsége Szegedi Csoportja ezévi munkatervében számos irodalmi est rendezése szerepel, mely azt a célt szolgálja, hogy minél közelebbi kapcsolatba kerüljenek az írók a dolgozókkal, hogy fiatal, szocialista-realista irodalmunk megismeresdjön a kölcsönös élmények alapján. Az eddig megtartott irodalmi estek bizonyították, hogy íróink valamennyi irodalmi esten való szereplés után előbbre lendülnek, még jobb műveket ígér-

tó. Igen káros ez a felfogás, hiszen

a helyi sajtó mutat rá a megvalósításra váró helyi feladatokra, érvekre, munkamódszerekre.

Példa erre az az eset, amelyet Tamaskó István elvtárs, VB-titkár mondott el. Tamaskó elvtárs munkatársaival együtt megbeszélte a Késárúgyár DISZ-szervezetéről a „Délmagyarország”-ban megjelent kritikát és közösen megállapították, hogy a cikk nagymértékben vonatkozik a Gyufagyár DISZ-szervezetére is, amely a cikk alapján kijavítja majd hibáit.

Biztató, hogy az újságolvasás terén mutatkozó hiányosságokat a Gyufagyár üzemi párt-szervezete is látja.

Jó népnevelő munkával akarják újraszervezni a kollektív újságolvasást. Meg akarják szüntetni a kampányszerűséget is, ami azt jelenti, hogy az időszzerű, döntő feladatok ne szorítsák háttérbe a kommunista sajtóval való foglalkozást. A hibák megszüntetésével vállhat a kommunista sajtó a gyufagyári dolgozók kezében is a békeharc és fegyvervé, a szocializmus építéséért vívott harcban kollektív propagandistává, agitátorrá és szervezővé.

Megnyílt Szegeden az előadóképző esti iskola

A résztvevők táviratban köszöntötték Rákosi elvtársat

Pénteken este megnyílt Szegeden az előadóképző esti iskola az özs-szel meginduló alap- és középfokú politikai iskolák vezetői, a Párt propagandistái részére.

Az Ady-téri egyetemen rendezett megnyitónapségen a Szegedi Pártbizottság részéről Szabó Ferenc elvtárs mondott megnyitó beszédet. Rámutatott a propagandisták feladataira, a marxista-leninista elmélet elsajátításának fontosságára.

— Az előadóképző iskola résztvevőinek kell tudatosítaniok Pártunk útmutatásait, határozatait, programját — mondotta. — Nagy feladat tanulni, de még nagyobb feladat tanítani. Komoly, áldozatos munkát kíván ez mindenkitől, de a Párt bízik az itt megjelent elvtársakban s tudja, hogy a dolgozók ezen a területen is megállják a helyüket. A gyakorlati eredmé-

nyek jutalmazták majd jól végzett munkájukat.

A megnyitó beszéd után megkezdődött az első előadás. Siklósi János elvtárs a párt- és pártépítés elméleti kérdéseit ismertette igen nagy részletességgel és alaposággal.

Az előadást konzultáció követte, ahol a hallgatók feleletet kaptak kérdéseikre.

Az első előadás lelkes hangulatban ért véget. Az egyik elvtársnő javaslatára táviratot küldtek Rákosi elvtársnak, Pártunk szeretett vezérének. A táviratban megköszönik, hogy a Párt lehetővé teszi számukra a továbbtanulást s ígéri, hogy legjobb tudásuk szerint végzik el a rájuk váró nagy feladatot: az oktatást. A megjelentek hosszan, sokáig éltették Sztálin elvtársat, békeharcunk nagy vezéré, a Pártot és Rákosi elvtársat.

Eddig nem vezettek eredményre

René Mayer kormányalakító tárgyalásai

Párizs (MTI). A francia kormányválság tizedik napján René Mayer kijelölt miniszterelnök folytatja tárgyalásait.

A felekezeti iskoláknak juttatandó állami támogatás ügyében még mindig nem jött

létre megegyezés a jobboldali szociálisták és az MRP között. Lehetséges, hogy René Mayer ezért a szociálisták nélkül fogja megkísérelni a kormány megalakítását.

A francia nemzetgyűlés érvényesnek mondotta ki Maurice Thorez elvtárs mandátumát

Páris. A francia nemzetgyűlés pénteken este szótöbbséggel érvényesnek mondotta ki Maurice Thorez elvtárs mandátumát. Ezt megelőzően a nemzetgyűlésnek a választásokat ellenőrző bizottsága egyhangúlag érvényesnek jelentette ki Maurice Thorez megválasztását. A gaulleista Legendre ugyanis nemrégiben zavarkeltés céljából javaslatot nyújtott be: jelöljön ki a nemzetgyűlés bizottságát, hogy az vizsgálja meg, vajjon a Szovjetunióban lábadó Thorez elvtárs törvényes

követelményeknek megfelelően jelöltette-e magát.

A nemzetgyűlés pénteki ülésén Jacques Duclos elvtárs hangsúlyozta, hogy Thorez elvtárs ellen folytatott mesterkedések a kommunistaellenes hadjáratnak részei. Bizonyos körökben terror-módszerek alkalmazását tervezik a kommunisták ellen. Amikor politikai ellenfeleikkel olyan módszereket alkalmaznak, mint Maurice Thorez elvtárs esetében, ez arra mutat, hogy az eszmék síkján alacsonyabbrendűnek érzik magukat.

KI VOLT PERO SZEGEDINAC?

A hazai magyar és délszláv dolgozók összefogása a XVIII. században

A Magyar Népköztársaságban a magyar és nemzetiségi dolgozók vállaltva építik a szocializmust és a Szovjetunió vezetésével közös erővel harcolnak a béke ellenségeivel szemben. Ma már a nemzetiségi dolgozókat testvéri egyetértés kapcsolja egybe a magyar dolgozókkal. Beteljesült az, amit régen csak magányos álmodozók reméltek, vagy századokkal ezelőtt hiába kívántak megvalósítani, mert törekvésüket a népet kizsákmányoló uri rendszer vérbefojtotta.

Több mint kétszáz esztendővel ezelőtt a hazai magyar és délszláv összefogásnak egyik kezdeményezője Jovanovics Pero Szegecinac. Pero azok közé tartozik, akikben felvillant az a felismerés, hogy csak közös összetartással győzhető le a közös ellenség: a népeket kizsákmányoló uri hatalom. Pero Szegecinac egyénisége tehát méltó arra, hogy haladó hagyományként ápoljuk emléket azoknak a szabadsághősöknek sorában, akik az igazság, a nép ügyéért áldozták fel életüket.

Ki volt Pero? 1665-ben született az aradmegyei Poskán paraszti családból majd a déli végeken lett határőrkapitány.

A krónika úgy emlékezik meg róla, mint tüzes indulatú és jóeszü emberről. Magyarul még gyermekkorában szülőföldjén tanult meg. Sok csatában vett részt a határt nyugtalanító török ellen, de harcolt Rákóczi zászlaja alá gyűlekező szabadságharcosok ellen is. Történelmi hőssé éppen azzal vált Pero, hogy élete végén megtagadta népellenes multját és megkereste a néphez vezető utat.

Rákóczi nevében

Magyarország dolgozóira Pero korában a XVIII. század derekán — kettős iga nehezült: az egyiket a Habsburgok és az osztrák főurak rakták a nyakára, a másikat a magyar fődesurak, főpapok.

Ezidőtájt hazánk olyan gyarmattá süllyedt, amelyben ezek is, am azok is, de nem táplálkoztak a

jobbágyok verejtékének gyümölcséből. A parasztlak helyzete már-már elviselhetetlenül súlyos volt. A nehéz adóterhek állandó növekedése, a földesuri zsarolások, a beszállított osztrák katonák eltartása, mind a népre hárult.

A parasztnak a két évszázad óta tartására oly sok kötelezettséget kellett teljesítenie, hogy saját földje megművelésére szinte ideje nem jutott. Napirenden volt, hogy az elkeseredett parasztlak nyílt lázadásban törtek ki. Ez az elégtelenség vezette őket annakidején Rákóczi seregébe. 1711-ben a Rákóczi-féle szabadságharc elbukásával a nép sorsa az eddiginél is kegyetlenebbé vált. De a jobbágykunyók lakói és az erdőkben, mocsarakban portyázó kurucok nem adták fel a reményt, hogy visszatér közülük szabadsítójuk: a bujdosó nagy fejedelem.

Békés megyében — amelynek korlátlan ura a hadiszállásban mérhetetlenül megzavargatott báró Haruckern volt — különösen elevenen élt a Rákóczi-féle kuruc-felkelés emléke. E megyében volt a tömegek elkeseredettsége is a legnagyobb. Itt indult meg — Békésgyántán — 1735 tavaszán Vértesi Szilasi vezetésével a jobbágyfelkelés megszervezése. E magyar jobbágyok megindítandó harcukhoz társat kerestek. Ki lehetne szövetségesük, mint éppen azok, akiket ekkor szintén sérelmek értek az uralkodó osztályok részéről. A felkelő magyar jobbágyok így kerültek kapcsolatba a szomszéd Arad megye szerb határőrségének híres kapitányával: Peróval. Pero seregében is nagy volt az elkeseredés. Az osztrák császár a törökök végleges kiűzése után már inkább csak a jobbágyok mozgolódásának elnyomására tartott katonákat. Ugyanakkor egyre másra vonja meg a határőrség eddigi előjogait, Pero vénségében rájött arra, hogy

csak a jobbágyok mozgolódásának elnyomására tartott katonákat. Ugyanakkor egyre másra vonja meg a határőrség eddigi előjogait, Pero vénségében rájött arra, hogy csak a jobbágyok mozgolódásának elnyomására tartott katonákat.

az urak és neki is a nép oldalán van a helye.

Együtt az urak ellen

Amikor tehát a békési magyar jobbágyok képviselői felkeresik őt és segítségét kérik, Pero megesküszik, hogy velük lesz az urak ellen való harcban.

1735 április 27-én Békés megyében fellobbant a felkelés tüze. Ez a láng hamarosan átcsapott a szomszéd megyékre is. Mintha megmozdult volna a föld, ismét Dózsa György szava zúgott végig a Maros-Körös táján. A nemesek riadtan menekültek — ki székereken, ki lóháton — a hömpölygő parasztfelkelés elől.

A megbeszélte haditerv az volt, hogy a felkelők és Pero csapatai Erdőhegyről egyesülnek, majd közös erővel elfoglalják Arad várát.

Vértesi két parasztot bízott meg azzal, hogy a felkelés részleteiről Perót értesítsék, de a küldötteket útközben elfogták, akik a kegyetlen vallatás közben elárulták megbízatásuk titkát. A magyar jobbágyok és a hazai szerbek kapcsolata így jut az ellenség: a császár hejlyar-tói és a velük egy gyékényen áruoló magyar urak tudomására. Pero me-nekülne, de már nincs hová! — Nehéz láncokra verve Budára szállították a bosszúra szomjas nagy-urak.

A Rákóczi nevében felkelt jobbágyok e közben türelmetlenül várják, Erdőhegy tövében Perót és seregét. A seregben ekkor már nemcsak magyarok, de szerb és román jobbágyok is voltak. Egyesítette őket a közös jogtalanság és ember-telen életük közös okozói iránt érzett gyűlölet.

Kegyetlen megtorlás

Mezőtúr felől báró Orozy vezetésével a magyar földesurak zsoldjában álló sereg közeledett, hogy véresen megtorolja a felkelést. Arad felől pedig a császári csapatok vetették magukat a felkelőkre. Azok a gazdag paraszti származású szerb-tisztek, akik Pero elfogatásáig osztályhelyzetüknek megfelelően ingadozva bár — de hajlamosak voltak a jobbágyokkal való együttműködésre, most — a veszedelem órájában elárulták társaikat és a re-

akcióhoz csatlakoztak. Az erdőhegyi jobbágyok szerető fogadtatására kartácstüzzel feleltek. Ezekután az urak önkényes a parasztfelkelést hamarosan vérbefojtotta. — Jött a kegyetlen megtorlás! — Perót Jörger osztrák tábornok háromszoros kínzásnak veti alá. Az ősz öreg ember férfiasan állja a kemény próbát: nem árulja el társait. A jobbágyvezérek közül Sebestyén és Szilas már ugyancsak foglyok. Közben az osztrák és magyar reakció íróhadjáratot vezet Békés és Bihar megye magyar és nemzetiségi dolgozó ellen. 1736 április 4-én végrehajítják az ítéletet: Perót tíz társával együtt kerékbe törlik, tetemüket négyfelé vágják, majd elretentésül körülhordozzák a Tiszán-túl falvaiban.

Mire tanít

a parasztfelkelés?

Eként járul a XVIII. század a parasztmozgalmak, amelyben a magyar és nem magyar dolgozók egymásra találtak. De a felkelésnek el kellett buknia, mert a történelem tanúsága szerint a parasztság csak a munkásszítással szövetségben tudja diadalra vinni harcát. Ekkor pedig még nem volt Magyarországon számottevő munkásság. Am Pero és társai harca nem volt hiábavá. Példájuk ébren tartotta a népben a szabadság és a különböző nyelvű dolgozók testvéri összefogásának eszméjét. Az ő véres árnnyé-kuk is századokon keresztül vádolta a népeket kizsákmányolóit.

Ma pedig, amikor már hazánkban a dolgozók kezében van a hatalom, Pero Szegecinac emléke is arra int bennünket, hogy izzó gyűlölettel küzdjünk azok ellen, akik mint Tito és áruló bandája — a kizsákmányoló osztályok érdekeit szolgálva, a dolgozó népek egységét a nacionalizmus felkelésével próbálják megbontani.

Pero Szegecinac emléke azt tanítja, hogy a jugoszláv népek szabadságharcának gyökere mély és eltérhetetlen. Pero Szegecinac emléke arra is tanít bennünket, hogy mi magyar és délszláv dolgozók rendíthetetlen egységben építsük, erősítsük a béke és szabadság táborához tartozó Magyarországot: hazánkat.